

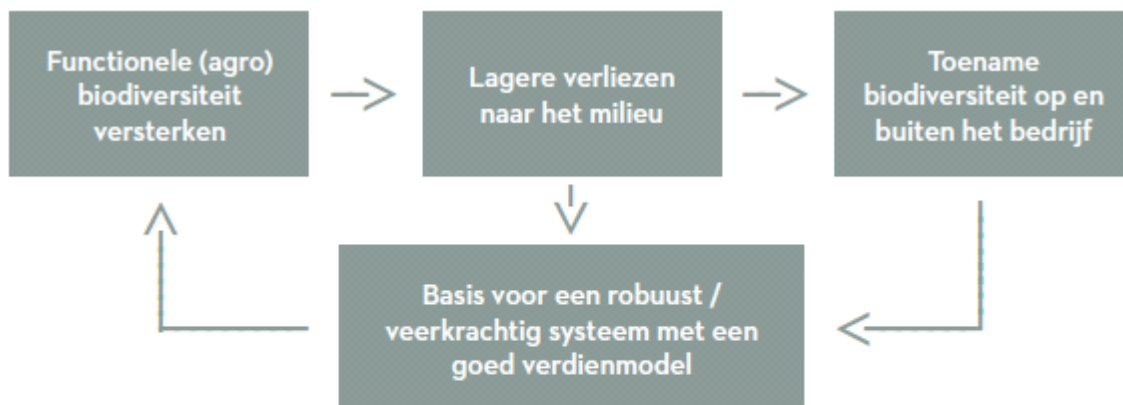
Wat is natuurinclusieve landbouw?

Uit het rapport 'Maatregelen natuurinclusieve landbouw' van WUR en Louis Bolk Instituut

Het rapport 'Maatregelen natuurinclusieve landbouw' van WUR en Louis Bolk Instituut omschrijft natuurinclusieve landbouw als een vorm van duurzame landbouw die optimaal gebruik maakt van de natuurlijke omgeving en die integreert in de bedrijfsvoering. Natuurinclusieve landbouw draagt ook actief bij aan de kwaliteit van de natuurlijke omgeving. Natuurinclusieve landbouw produceert voedsel binnen de grenzen van natuur, milieu en leefomgeving met een positief effect op de biodiversiteit.

Het rapport van WUR en Louis Bolk instituut gaat bij natuurinclusieve landbouw uit van drie samenhangende dimensies:

1. De basis voor een veerkrachtig landbouw- en voedselsysteem vormt het benutten en versterken van de functionele agrobiodiversiteit. Dit is de biodiversiteit die essentiële bijdragen levert aan de agrarische bedrijfsvoering, zoals bodemleven, natuurlijke plaagbestrijding en bestuiving.
2. Daarbij is er sprake van het minimaliseren van negatieve effecten van de bedrijfsvoering op de omgeving (water, bodem, lucht).
3. Tenslotte is er de zorg voor het landschap en de specifieke soorten (flora en fauna) op het bedrijf.

Figuur 2. Terugkoppelingen en interacties van natuurinclusieve landbouw (Erisman et al., 2014)

De WUR en het Louis Bolk gaan bij natuurinclusieve landbouw uit van vier samenhangende elementen van biodiversiteit:

1. Functionele agrobiodiversiteit: een gezonde bodem die voldoende water vasthoudt en levert, bijdraagt aan de levering en het beheer van voedingsstoffen en koolstof vastlegt en gebruikt voor onderhoud van het bodemleven.
2. Landschappelijke diversiteit op het bedrijf zelf: landschapselementen zijn niet alleen een onderdeel van de agrobiodiversiteit (denk aan bestuiving en plaagbestrijding), ze vormen ook een leefgebied voor specifieke planten- en diersoorten.
3. Regionale diversiteit: Op gebiedsniveau kunnen door een goede afstemming (gebiedsplan) in het agrarisch gebied verbindingzones worden gerealiseerd tussen natuurgebieden.
4. Specifieke soorten: Door aanvullende maatregelen, bijvoorbeeld een latere maaidatum, kunnen specifieke soorten beschermd en bevorderd worden.

Figuur 1. De vier elementen van biodiversiteit in de melkveehouderij (Erisman et al., 2014)

WUR en het Louis Bolk Instituut onderscheiden op bedrijfsniveau vier verschillende niveaus van natuurinclusiviteit:

Niveau 0

Er wordt alleen aan wettelijke verplichtingen voldaan. In de bedrijfsvoering is geen sprake van natuurinclusiviteit.

Niveau 1

Door op een deel van het land maatregelen te treffen voor specifieke soorten wordt biodiversiteit bevorderd, bijvoorbeeld door maatregelen in het kader van agrarisch natuur- en landschapsbeheer maar ook door nestkastjes op te hangen of door erfbeplanting. Ook biologische plaagbestrijding in kassen hoort bij dit niveau.

Niveau 2

Dit is een stap richting grondgebondenheid. Er wordt op verbetering van de functionele biodiversiteit gestuurd door optimalisering van kringlopen op het bedrijf. Ook wordt meer ruimte gegeven voor het natuurlijk gedrag van dieren en is er sprake van beheer van landschapselementen en maatregelen ten aanzien van specifieke soorten.

Niveau 3

Het bedrijf heeft een adaptief systeem en is volledig grondgebonden, waarbij kringlopen geoptimaliseerd zijn en er aandacht is voor bijvoorbeeld kruidenrijk grasland en robuuste koeienrassen. Aanleg en onderhoud van landschapselementen en maatregelen voor specifieke soorten zijn integraal onderdeel van de bedrijfsvoering. In het ideale geval neemt het bedrijf deel in een gebiedscollectief met een gebiedsbeheerplan voor een groenblauwe dooradering en soortenbeheer